

Bilmek Yetmez

Yaşamımıza doğan güneşin aydınlığını gözlerimizi açmadan göremeyiz. O gözler hepimizde var, ama her şey göz kapaklarımızı aralayıp aralamayacağıma bağlı. Tıpkı okumak gibi. Ama okumak derken okur yazar olmadan söz etmiyorum. İl-

kokula başlamak ve zil sesleriyle başlayıp, zil sesleriyle bitecek yılları geride bırakmak. Eğer eğitim hayatınızın bu kadarla yeterli olduğuna, artık bir şeylerin üstesinden kendi başınıza gelebileceğinize inanıyorsanız, boş sevinmeyin, yanılıyorsunuz. Bir yerlere karalanmış bir dizi harfi biraraya getirmek ya da onları mecbur kaldıkça oluşturmak bir kazanç değildir. Okumayı bilen bir insan da bu demek değildir zaten. Yalnızca okuma yazma bilmek, bir ömür sürecek bir musikinin notalarını öğrenmek gibidir. O notaları bilirsiniz, fakat asla çalamazsınız.

Okumamanın bahanesi yoktur bence. Bir insan bu amacı içinde taşıdığı sürece okumaya zaman da bulur, para da. Geçim sıkıntısının eskittiği yüzler, bu nedenin arkasına saklanarak ruhlarını da eskittiklerini gizlemeye çalışıyorlar yalnızca. Yani sebep-sizdir okumamak. Her durumda okumanın çaresi bulunur.

"Kitap uygarlığın diğer adıdır" diyenler ne güzel söylemiş. Bence de yaşamda gerçek bir araçla eğlenmenin yolunu bulmuş olmaktır okumak. Yaşamın sizi sıkıştırdığı her an, kaçıp onun kollarına sığınmak ve kendinizi okuduğunuz satırlarda bulmak. Sorarım size, başka nedir yaşamak? Bireysel bir yoldan gidilerek sürdürülebilecek bir şey midir? Bence hayır. Her şey yalnızca okul binasından çıkana kadar geçerli olacaktır, yediden yetmişe ülkemizdeki herkes okuma yazma bilse ne çıkar? Bir anlık değil, yaşam boyu okumalıyız. Okuma alışkanlığına ve okuma sevgisine sahip olabilmek, işte bence budur yaşama birey olarak katılabilmek. Bu bakışa sahip olabilmek düşünmeyi gerektirir. Düşünmekse bana göre bir kültür birikimiyle olur. İnsan ne düşünmesi gerektiğini de bilir. Yalnızca okur yazar olan kişi işte burada takılıp kalır. Okumayışının cehaletini, okuma yazma biliyor olmasının cesaretiyle kapatmaya çalışacak ve kendini başkalarının yaptıklarını yapan ve onların istediklerini düşünen bir fotokopi olarak yetiştirecektir. Ama okur seviyesine ulaşmış bir insan için durum çok farklıdır. En azından ortalıkta kol gezen saçmalıklara körü körüne inanmamayı öğrenmiştir. Dünyasını sürekli geliştirip, doğru ve yanlış ayrı raflara koymayı başarmıştır. O düşünmekte ve okur yazarların yanlışlarını fark etmektedir. Bir gün herkes düşünemeyi başardığında, üzerinde olan sorum-

luluklarının bilinciyse hareket edecek ve artık sokaklarda gözü kapalı dolaşanlar olmayacak. Ve yaşam müzik ezgileriyle dolup taşacak.

Burak Sarıgül/Rize

Teknoloji Dünyasında Ekolojik Denge

19. yüzyıl sanayi devrimiyle birlikte insanların doğaya egemen olma isteği bir kat daha arttı. Bunun sonucunda teknik gelişmeler hızlandı ve bilinçsizce yapılan bir doğa tahribatı başladı.

Sanayinin gelişmesiyle ormanlık alanların fabrikalaşması erozyonu; fabrika artıklarının denize dökülmesi ve fabrika dumanının atmosfere karışması su ve hava kirliliğini beraberinde getirdi.

Sanayi ürünlerinin artmasıyla birlikte yeni pazarlara ürünleri sürme isteği, 20. yüzyılda iki büyük dünya savaşının yaşanmasına yol açtı. Özellikle 2. Dünya Savaşı sırasında geliştirilen nükleer, biyolojik ve kimyasal silahlar, radyoaktif maddeler, canlılar üzerinde kalıtsal olacak olumsuzluklar ortaya çıkardı. 1945'te ABD'nin Japonya'ya attığı atom bombasının etkisi yedi gün içinde ortaya çıktı. İnsanlar durup dururken ölmeye başladılar. 1986'daki Çernobil faciasından ülkemizin kuzey bölgeleri de etkilendi. Bitkilerin tükenmesine, insanların kansere yakalanma riskinin artmasına yol açtı bu facia. Bölgede ekolojik faktörler altüst oldu.

Son yıllarda kullanımı artan böcek ilacı, deodorantlar ve spreyler, kloroflorokarbon maddesini içermeleri ve bu maddelerin atmosfere karışmasına bağlı olarak, ozon tabakasındaki deliği iyice artırdı ve küresel ısınmaya yol açtı. Küresel ısınma sonucu kutuplardaki buzulların erimesi ve suların yükselmesiyle birlikte kıyı bölgelerinin su altında kalması riski her geçen gün artıyor. Üç tarafı denizlerle çevrili ülkemiz de bu tehdit altında.

Fosil yakıtların yaygın kullanımı, araba egzozlarından ve fabrika bacalarından çıkan duman, hava kirliliğini ortaya çıkardı ve atmosfere sera etkisi yaptı. Bu olumsuzluk bir gün insanları nefessiz bırakarak toplu ölümlerine yol açabilir.

Bir ülkede ortaya çıkan kirlilik bütün dünyayı etkiliyor. Bu bilinçle 1973'te ülkeler biraraya gelerek ekolojik bilinçlenmeyi sağlamak için çalışmalar başlattılar. Ekolojik dengeyi korumaya yönelik çevre kongreleri son yıllarda sıkça düzenlenmeye başladı. Bu kongrelerde alınan bazı kararlar arasında sprey türlerinin ve kullanımının azaltılması, nükleer silah üretiminin durdurulması gibi önlemler var. Ancak teknolojik yönden gelişmiş ülkeler, bu gibi kararların uygulanmasına karşılar. Özellikle bu ülkelerin

büyük şirketleri kendi çıkarlarına dokunduğu için bu kuralları dikkate almıyorlar.

Sonuç olarak teknik gelişmelerin bilinçli kullanılmamasıyla ortaya çıkan ekolojik sorunlar söz konusu. Bu sorunları ciddiye alıp, bilimin ve teknolojinin bize sunduğu çözümleri bir an önce yaşama geçirmeliyiz. Ben bizden sonraki kuşaklara da çeşitliliğin olduğu bir doğa bırakmak istiyorum.

Ömer Aslan/Kemer İÖO,
Fen Bilgisi Öğretmeni, Kemer/Burdur

TÜBİTAK'tan İsteğim

Bilginin her geçen gün yenilenip çoğaldığı ve aynı hızla paylaşımının arttığı günümüzde, İnternet, gazete, kitap ve dergi gibi bilgi kaynaklarının önemi ve değeri her geçen gün artmakta. Bir fen bilgisi öğretmeni olarak öğrencilere bilginin en iyi şekilde verilmesinin, öğrencilerin yalnız bilişsel alanlarına değil, duyuşsal ve psikomotor alanlarına seslenmesiyle olacağı kanısındayım. Bu yüzden ders kitapları hem öğretmenler, hem öğrenciler için büyük önem taşımakta. Öğrencilerin günlük kullandıkları ve ulaşmak istedikleri hemen hemen birçok bilgiyi, ders kitabı aracılığıyla bulabilmeleri gerektiğine inanmaktayım. Bu nedenle okullarda okutulan ders kitapları hazırlanırken TÜBİTAK ile işbirliği içerisinde olunması gerektiğini düşünüyorum. TÜBİTAK'ın, günlük yaşamla ilişkili birçok bilgi ve deneyi araştırıp, ders kitaplarında yer alması için gereken katkıda bulunmasını istiyorum.

Remzi Baştuğ
Korkorlu İÖO Fen Bilgisi Öğretmeni
Akçakent / Kırşehir

Mardin'deki Kılavuz İlköğretim Okulu'na da Destek Verelim

Bilim ve geleceğin büyükleri adına selamlar. Mardin ili Dargeçit ilçesi Kılavuz köyünde sözleşmeli fen bilgisi öğretmeni olarak çalışmaktayım. Okulumuz yeni yapılmış ve hiçbir laboratuvar malzemesi, bilgisayar, ders dokümanı içermiyor. Görsel ve işitsel dokümanımız, en basitinden bir hücre modelimiz bile yok. Öğrencilere ders anlatırken hikaye anlatmış gibi hissediyorum kendimi. Tabii öğrencilerin de ne anladığını bilmiyorum. Gelecekte cahil değil, aydın kişiler görmek ve yetiştirmek isteyen herkes, okulumuza yardım edin lütfen.

Sinan Er
Kılavuz İlköğretim Okulu Dargeçit/Mardin

Değerli Okurlar, görüşlerinizi

400 kelimeyi geçmeyecek biçimde ve fotoğrafınızla birlikte "TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi, Forum Köşesi, Atatürk Bul. No:221 Kavaklıdere- Ankara" adresine gönderebilirsiniz. Görüşler aktarıldıkça 3. şahısları suçlayıcı ifadelerden kaçınılmasını rica ederiz. Forum'da ve Serbest Kürsü'de yayımlanan okuyucu görüşleri Bilim ve Teknik dergisini bağlamaz. Forum köşesine aşağıdaki telefon ve faks numaralarıyla da erişebilirsiniz:

Tel: (312) 468 53 00 / 1067 (Gülgin Akbaba) Faks: (312) 427 66 77